

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินการของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินการของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ของนายณรงค์ ประทานบัตรที่ 28388/16414 ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 12 ตำบลดอนคา อำเภอดูหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากผลการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ของนายณรงค์ จำปาศักดิ์ ประทานบัตรที่ 28388/16414 สรุปได้ดังตารางที่ 4.2-1

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ให้จัดทำบ่อดักตะกอนจำนวน 1 บ่อ บริเวณหมายอักษร บ ขนาดความกว้าง 20 เมตร ความยาว 20 เมตร ความลึก 2 เมตร	- การดำเนินการทำเหมืองปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการพัฒนาหน้าเหมือง น้ำชะล้างต่างๆ ในบริเวณหน้าเหมืองจะไหลซึมลงตามแนวรอยแตก รอยแยกของหิน และแห้งไปตามธรรมชาติ ประกอบกับพื้นที่ที่กำหนดให้มีการจัดสร้างบ่อดักตะกอนมีลักษณะเป็นเนินสูงจึงยังไม่สามารถจัดสร้างได้ เมื่อสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมจะปรับให้มีบ่อดักตะกอนหรือบ่อรับน้ำ (Sump) ต่อไป
	- ให้สร้างคันทำนบดินมีหน้าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู โดยแนวคันทำนบดินบริเวณหลักหมุดหมายเลข 5, 6, 7 และ 9 มีขนาดฐานกว้าง 6 เมตร สันกว้าง 2 เมตร สูง 1.5 เมตร สำหรับร่องระบายน้ำเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูมีความกว้างท้องร่องประมาณ 1 เมตร ความกว้างปากร่องระบายน้ำประมาณ 1.5 เมตร และความลึกประมาณ 1 เมตร	- จัดสร้างคันทำนบดินได้เฉพาะบริเวณหลักหมุดหมายเลข 6-7 แต่สำหรับบริเวณหลักหมุดหมายเลข 5 และ 9 ยังไม่สามารถสร้างได้ เนื่องจากปัจจุบันลักษณะภูมิประเทศบริเวณนั้นไม่เอื้อต่อการสร้าง

ตารางที่ 4.2-1 (ต่อ)

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการ	เหตุผลประกอบ
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	- ไม่มี	- ไม่มี
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติแต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศที่ทำการตรวจวัดฝุ่นละอองรวม และฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน ระหว่างวันที่ 15-18 กันยายน 2568 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ โรงโม่หินศิลามิตรเจริญ (อุ้มทอง) สำนักสงฆ์อ่างแก้วเขาชายธง บ้านพวนทางทิศตะวันตก บ้านพวนทางทิศใต้ (กลุ่มบ้านห้วยหิน) พบว่ามีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในการทำงาน โดยตรวจวัดปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (Respirable Dust) เมื่อเปรียบเทียบกับค่าความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายของอนุภาคขนาดเล็กของแคลเซียมคาร์บอเนต ที่อาจเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจได้ ทำการตรวจวัดบริเวณคนขับรถแบคโฮ คนขับรถเจาะระเบิด และคนขับรถบรรทุก ในวันที่ 17 กันยายน 2568 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย มาตรฐานตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง ขีดจำกัดความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย พบว่าผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว

2) ระดับเสียง

จากผลการตรวจวัดระดับเสียง ระหว่างวันที่ 15-18 กันยายน 2568 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ โรงโม่หินศิลามิตรเจริญ (อุ้มทอง) สำนักสงฆ์อ่างแก้วเขาชายธง บ้านพวนทางด้านทิศตะวันตก และบ้านพวนทางด้านทิศใต้ (กลุ่มบ้านห้วยหิน) พบว่า ระดับเสียงที่ตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป และตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน และผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมง โดยตรวจวัดปริมาณเสียงสะสม (Noise Dosimeter) ในการทำงาน 8 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568 พบว่า การตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมง มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง มาตรฐานระดับเสียงที่ยอมให้ลูกจ้างได้รับเฉลี่ยตลอดระยะเวลาการทำงานในแต่ละวัน

3) ความสั้นสะท้อน

จากผลการตรวจวัดความสั้นสะท้อนวันที่ 15 กันยายน 2568 จำนวน 1 สถานี คือ สำนักสงฆ์ อ่างแก้วเขาชายธง พบว่า ผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั้นสะท้อนจากการทำเหมืองหิน

4) คุณภาพน้ำผิวดิน

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในวันที่ 15 กันยายน 2568 บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาชายธง (ห้วยคู้) เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่า ดัชนีที่ตรวจวิเคราะห์ทุกดัชนีมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับบ่อดักตะกอนของโครงการเนื่องจากพื้นที่ที่กำหนดให้มีการจัดสร้างบ่อดักตะกอนมีลักษณะเป็นเนินสูงจึงยังไม่สามารถจัดสร้างได้ เมื่อสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมจะปรับให้มีบ่อดักตะกอนหรือบ่อรับน้ำ (Sump) ต่อไป

5) คุณภาพน้ำใต้ดิน

ผลตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดิน ในวันที่ 15 กันยายน 2568 จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บริเวณบ่อบาดาลบ้านช้างดำหัว บ่อบาดาลบ้านพวน และบ่อบาดาลบ้านหนองมะขอ พบว่า ดัชนีที่ทำการตรวจวัดบางดัชนีของแต่ละสถานีตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม ยกเว้นปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ ความกระด้างทั้งหมดของบ่อบาดาลบ้านช้างดำหัวและบ่อบาดาลบ้านหนองมะขอ ปริมาณสารหนูของบ่อบาดาลบ้านช้างดำหัว และบ่อบาดาลบ้านพวน ปริมาณแคดเมียมของบ่อบาดาลบ้านช้างดำหัวและบ่อบาดาลบ้านพวน และปริมาณตะกั่วของบ่อบาดาลบ้านช้างดำหัวและบ่อบาดาลบ้านพวน ที่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551

6) เศรษฐกิจ-สังคม

ผลการสำรวจสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ เมื่อวันที่ 3-8 พฤศจิกายน 2568 ที่ปรึกษานำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นแยกตามกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน (จำนวน 7 ตัวอย่าง) กลุ่มผู้นำพื้นที่อ่อนไหว (จำนวน 11 ตัวอย่าง) และประชากรกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจในรัศมี 3 กม. (จำนวน 321 ตัวอย่าง) สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1) ผู้นำชุมชน

- ผู้นำจำนวน 5 ราย ระบุว่า ไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่จากโครงการฯ แต่อย่างใดและผู้นำจำนวน 2 ราย ระบุว่า ได้รับผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านฝุ่นละออง สั่นสะเทือน และเสียง
 - ผู้นำจำนวน 7 ราย ระบุว่าไม่มีความวิตกกังวลจากการทำเหมืองแร่ของโครงการฯ แต่อย่างใด
 - ผู้นำจำนวน 7 ราย ระบุว่าไม่มีความวิตกกังวลจากการทำเหมืองแร่ของโครงการฯ แต่อย่างใด
 - ผู้นำจำนวน 6 ราย ระบุว่า ผลดีจากการมีโครงการมีช่วยสร้างงานให้กับคนในชุมชนทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น มีกองทุนมาพัฒนาหมู่บ้าน ผลเสียจากการมีโครงการมีปัญหาเรื่องฝุ่นละออง เสียง และสั่นสะเทือน
- และผู้นำจำนวน 1 ราย ไม่แสดงความคิดเห็น

6.2) ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหว

- ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 11 ราย ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 6 ราย ระบุว่าไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่จากโครงการฯ แต่อย่างใด และผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 5 ราย ได้รับผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านฝุ่นละออง สั่นสะเทือน และเสียง

- ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 9 ราย ระบุว่าไม่มีความวิตกกังวลจากการทำเหมืองแร่ของโครงการฯ แต่อย่างใด และผู้นำจำนวน 2 รายระบุว่ามีความวิตกกังวล เรื่องของผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านฝุ่นละออง เสียง และความสั่นสะเทือน

- ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 9 ราย ระบุว่า มีข้อเสนอแนะให้ทางโครงการช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ให้มีการควบคุมฝุ่นละออง และควบคุม/ดูแลการคมนาคมของรถบรรทุกให้ดี และผู้นำจำนวน 2 ราย ไม่มีข้อเสนอแนะต่อโครงการ

- ผู้นำในพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 11 ราย ระบุว่า ผลดีจากการมีโครงการมีช่วยสร้างงานให้กับคนในชุมชน ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น มีกองทุนมาพัฒนาหมู่บ้าน ผลเสียจากการมีโครงการมีปัญหาเรื่องฝุ่นละออง

6.3) ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจในรัศมี 3 กม.

- กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 94.1 ไม่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการทำเหมืองแร่ และกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับผลกระทบ ร้อยละ 5.9

- กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 24.3 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.0 ระบุว่าไม่แน่ใจ และไม่มีความวิตกกังวลในการประกอบกิจกรรมการทำเหมืองของนายณรงค์ จำปาศักดิ์ ประทานบัตรที่ 28344/16414 และกลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลร้อยละ 4.7

- กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ผลดี ที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ ได้แก่ ช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้น ร้อยละ 14.0 สร้างงานให้กับประชาชนในชุมชน ร้อยละ 70.4 ทำให้ชุมชนเจริญขึ้น ร้อยละ 6.2 มีการปรับปรุงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ร้อยละ 64.8 และเสริมสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชน ร้อยละ 3.4 สำหรับผลเสีย ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ ได้แก่ ปัญหาน้ำเสีย ร้อยละ 0.6 ปัญหาฝุ่นละออง ร้อยละ 74.8 ปัญหาเสียงดัง ร้อยละ 62.6 ปัญหาแรงสั่นสะเทือน ร้อยละ 68.5 เกิดอุบัติเหตุด้านคมนาคมได้ง่าย ร้อยละ 7.8 และปัญหาการใช้แหล่งน้ำ ร้อยละ 1.6

- จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการควบคุมฝุ่นละออง และควบคุมความเร็วรถบรรทุก

7) อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานภายในโครงการทำเหมืองของนายณรงค์ จำปาศักดิ์ เป็นพนักงานของบริษัท โรงโม่หินศิลามิตรเจริญ (อุ้มทอง) จำกัด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับนายณรงค์ จำปาศักดิ์ โดยมีผู้บริหารกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้ บริษัท โรงโม่หินศิลามิตรเจริญ (อุ้มทอง) จำกัด ได้จัดให้มีการตรวจสุขภาพพนักงานปีละ 1 ครั้ง โดยการตรวจครั้งล่าสุดในวันที่ 23 กรกฎาคม 2568

ผลการตรวจเอกซเรย์ทรวงอก มีผลตรวจผิดปกติ 2.5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสาเหตุความผิดปกติอาจมาจากโรคประจำตัวที่เป็นอยู่แล้ว และอายุที่มากขึ้น ซึ่งทางโครงการได้กำชับให้พนักงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตลอดการทำงานตามปัจจัยเสี่ยงของแต่ละแผนก พร้อมทั้งมีการสลับสับเปลี่ยนหน้าที่เพื่อลด

การสัมผัสฝุ่นเป็นเวลานาน และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลควบคุมพนักงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

ผลการตรวจสอบสภาพการทำงานของปอด ผลตรวจของพนักงานที่เข้ารับการตรวจ พบว่า ปกติทั้งหมด

ผลการตรวจสอบสภาพการได้ยิน ผิดปกติ 15.0 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุความผิดปกติอาจมาจากอายุที่มากขึ้น หรือปัจจัยอื่นๆ ซึ่งทางโครงการได้กำชับให้พนักงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตลอดการทำงานตามปัจจัยเสี่ยงของแต่ละแผนก พร้อมทั้งมีการสลับสับเปลี่ยนหน้าที่เพื่อลดการสัมผัสเสียงดังเป็นเวลานาน และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลควบคุมพนักงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันและระวังโรคประสาทหูเสื่อม ดังนั้นจึงมีมาตรการในการป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดความผิดปกติของสมรรถภาพการได้ยิน

ผลการตรวจสอบสภาพในการมองเห็น ผิดปกติ 80.0 เปอร์เซ็นต์ จากผลการตรวจพบว่า พนักงานทุกรายมีสภาพการมองเห็นเหมาะสมกับลักษณะงานทุกราย สำหรับผลที่ผิดปกติพบสายตาสั้น สายตายาว สายตาเอียง และการแยกสีผิดปกติ แพทย์แนะนำตรวจวัดสายตาประกอบแว่น

สำหรับพนักงานที่มีผลตรวจสุขภาพผิดปกติจะดำเนินการแจ้งแก่พนักงานผู้ที่มีความผิดปกติดังกล่าวให้ทำการตรวจรักษาโดยใช้สิทธิ์ตามประกันสังคมต่อไป

4.4 ข้อเสนอแนะ

จากการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า ส่วนใหญ่โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ยังมีบางมาตรการที่ทางโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการและที่ปรึกษาแนะนำให้ดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการจัดสร้างคันทำนบกั้นและคูระบายน้ำบริเวณหลักหมุดหมายเลข 5 และ 9 เมื่อสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมให้มีขนาดตามที่มาตรการกำหนด พร้อมดูแลตรวจสอบให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ
2. เมื่อสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมให้จัดสร้างบ่อดักตะกอนหรือบ่อรับน้ำ (Sump) ที่บริเวณจุดต่ำสุดของหน้าเหมืองในแต่ละช่วงปี เพื่อรองรับน้ำชะล้างต่างๆ
3. ให้ปลูกพืชคลุมดิน ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว และหญ้าแฝก และปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่น ได้แก่ จั้วป่า สะแกนา ตะแบกนา และประดู่ป่า และพันธุ์ที่มีผลเป็นอาหารสัตว์ป่าและนก ได้แก่ ตะขบฝรั่ง อ้อยช้าง และพุทราบนแนวคันทำนบกั้นในเขตพื้นที่เว้นไม่ทำเหมืองระยะ 50 เมตร ทางด้านทิศตะวันออกของโครงการ โดยดำเนินการปลูกบนคันทำนบกั้นส่วนที่ได้จัดสร้างไว้แล้ว และให้ปลูกเพิ่มเติมเมื่อมีการจัดสร้างเพิ่ม
4. ให้จัดทำโครงการอนุรักษ์การได้ยินให้กับพนักงาน